

Cena numeru
20 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Mies. z dost. list. 4.20 gr.
Dla rob. 2.70 gr.
Cenoz. do dom. 30. gr.

Z przes. poczt.
Mies. z dost. list. 5.20 gr.
Poza rzekę egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

XXIX r.
Istnienia.

Redakcja i Administr.
w ŁODZI,
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.
Konto P.K.O. 60594.
Red. przyjmuje od 11—12
Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Poniedziałek dnia 15 listopada 1926 r.

W hołdzie Mistrzowi tonów. Odświeżenie pomnika Fryderyka Szopena. Serdeczny odzew Szwajcarji.

UROCZYSTOŚCI W STOLICY.

Warszawa, 14-11 (pat)

Dzisiejsze uroczystości chopinowskie rozpoczęły się nabożeństwem, odprawionem w kościele Św. Krzyża, gdzie umieszczone jest serce Fryderyka Chopina, przez ks. bisk. Galla w licznej asyście. Kazanie wygłosił ks. prof. Szlagowski, pieśni religijne wykonał chór „Harfa”, śpiew solowy wykonali artyści opery warszawskiej.

Uroczystość odsłonięcia pomnika nastąpiła o godz. 12,10 po przybyciu p. Prezydenta Rzplitej w towarzystwie podsekretarza stanu Cara i dyr. Dzieciolowskiego oraz adiutantów. Po odsłonięciu pomnik ks. kard. Kakowski odprawił krótkie modły, poczem chór i orkiestra wykonali polonez A-dur Chopina.

Dyrektor departamentu kultury i sztuki ministerstwa W.R. i O. P. p. Jan Skotnicki na uroczystości odsłonięcia pomnika Chopina, w swem przemówieniu powiedział m. in.:

„Chopin chłonał pieśń ziemi polskiej przeżywał ją, podniósł jej wartość do arcydzieła, jako muzykę świętą, silną, pełną smutku, skargi i bólu, to znów wesela i zalotności, porywu i potęgi podał światu całemu, a świat pieśń tę przyjął. I odtąd melodia Mazowsza stała się pieśnią świata całego. Pierwiastki jej poprzez Chopina odbiły się w twórczości innych narodów. Znajdujemy ją nawet u Wagnera, Liszta, Griega, Skriabina i tylu innych. Pomnik Chopina to zarazem pomnik pieśni polskiej. Naród polski, znosząc go, pragnął choć w części spłacić dług wdzięczności Chopinowi, za to, że świadczył i świadczyć będzie przez wieki całemu światu

tu o wielkości ducha polskiego.

To święto dzisiejsze, święto Chopina, jest wyjątkowo charakterystyczne dla obecnego stanu psychiki polskiej. Po wielkiej wojnie, po tak gigantycznych zmaganiach świata całego, Polska stawia pomnik nie w dzim swym i bohaterom oręza, a twórcy-artyście. Wzniesliśmy pomnik, na którym Chopin, wsłuchany w muzykę przyrody, w ekstazie tworzy pieśń wieczystą, a twórcą pomnika, umieszczając go nad brzegiem przeźroczej krynicy, dał w tem symbol czystej i jasnej duszy artysty“.

P. Ludomir Różycki wygłosił następujące przemówienie:

W imieniu kompozytorów polskich w uroczystej chwili odsłonięcia pomnika pragnę złożyć hołd ceniom wielkiego geniusza. Chwila ta jest nie tylko uroczystym aktem złączenia całej Polski w hołdzie dla tego, którego pieśni płynęły z bezmiernego ukochania Polski, ale jest to jednocześnie moment głębokiego skupienia, obliczenia pracy całego wieku na polu kultury muzycznej. Praca ta zaznaczyła się budową fundamentów pod gmach narodowej sztuki. Jest to epoka, na której budujemy przyszłość kultury narodowej.

Uroczystość odsłonięcia pomnika Chopina oby stała się kamieniem węgielnym dla świątyni sztuki narodowej, którą Chopin tak ukochał“.

Następnie wygłosił przemówienie prezes rady miejskiej m. st. Warszawy, sen. Bałiński, który powitał p. Prezydenta Rzplitej i całe dostojne grono gości.

Po przemówieniach nastąpiło składanie wieńców.

Po uroczystości odsłonięcia pomnika odbyło się w salonach restauracji hotelu „Brystoi“ śniadanie, wydane przez naczelnika wydziału prasowego, p. dra Tadeusza Grabowskiego na cześć delegacji zagranicznych, przybyłych na uroczystości chopinow-

skie.

Podczas śniadania zabrał głos p. dr. Grabowski, w odpowiedzi zabrał głos przewodniczący delegacji francuskiej Nue, wyrażając szczerze podziękowanie rządowi polskiemu za gościnę oraz uznanie i podziękę twórcy pomnika, p. Wacławowi Szymanowskiemu, delegatowi opery, dyrektorowi konserwatorium i komitetowi organizacyjnemu uroczystości:

ECHA UROCZYSTOŚCI ZAGRANICĄ.

Berlin, 14-11 (pat)

Uroczystości warszawskie z okazji odsłonięcia pomnika Chopina odbiły się głośnym echem w całej Szwajcarji. Radio-stacja zorganizowała cykl audycji na cześć wielkiego kompozytora polskiego. Po odczytaniu krótkiej biografji nadany został przez radio w niedzielę popołudniu koncert, składający się z utworów Chopina.

Polski minister pełnomocny w Berlinie udał się do Zurychu, ażeby być tam obecnym na chopinowskim koncercie pianisty Czesława Marka.

Szereg dzienników szwajcarskich ogłosiło artykuły o Chopinie i o jego twórczości, zamieszczając jednocześnie zdjęcie odsłonięcia wzniesionego w Warszawie pomnika Chopina dłuta Szymanowskiego.

Szereg audycji muzycznych w wielu miastach szwajcarskich jest obecnie w stadium przygotowania.

NIEDZIELNE WYNIKI MECZÓW.

„TURYSKI“ — W.K.S. 6:0 (3:0).

L.K.S. — L.T.S.G. 2:2 (1:0).

L.K.S. III — S.S. „POGONI“ 3:2 (1:1).

GILZY patentow. „Dwuwatki“

Fabryka „Sokół“ w Warszawie.
Całkowicie zabezpiecza organizm palaczy
przed zastruciem nikotyną.

Żądać wszędzie!

6674-

Warszawa i Kraj.

(Ciąganiem od własnego korespondenta „Rozwoju”)

Warszawa 15-11

Rabini— Marsz. Piłsudskiemu.

W czasie czwartkowej uroczystości wojskowej na pl. Saskim po defiladzie wręczono marsz. Piłsudskiemu bukiet kwiatów wraz z wstęgą amarantową z napisem: „W ósmą rocznicę niepodległości Państwa i powrotu Twojego z Magdeburga — rabini z Kresów”.

Bukiet został wręczony marsz. Piłsudskiemu przez Rabina z Baranowicz.

W rocznicę zgonu śp. H. Sienkiewicza

W poniedziałek 15 b. m. w dziesiątą rocznicę śmierci ś. p. Henryka Sienkiewicza, o godzinie 10 rano w Katedrze śp. Jana w Warszawie, w której podziemiach spoczywają zwłoki wielkiego pisarza, odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne, urządzone staraniem polskiej macierzy szkolnej. Ś. p. Henryk Sienkiewicz był jednym z założycieli polskiej macierzy szkolnej i pierwszym prezesem jej rady nadzorczej.

Konfiskata pisma komunistycznego

Na zasadzie ostatniego dekretu prasowego skonfiskował komisariat rządu na m. Wilno czasopismo „Narodnaja Sprawa”, za artykuły i feljtony, których treść, według wskazań wspomnianego dekretu, uważać należy za karygodną.

Redaktor ustąpił z kagańcowej nie ustępuje

Podana przez niektóre pisma wiadomość o bliskim ustąpieniu szefa gabinetu premiera rady ministrów p. dra Wacława Grzybowskiego, nie odpowiada prawdzie.

Wybory komunalne na Śląsku

Wybory komunalne na Górnym Śląsku miały przebieg zupełnie spokojny. Mimo wielkiej agitacji przedwyborczej, żadnych ekscesów nie zanotowano. Udział wyborców bardzo znaczny. Ostatniego obliczenia głosów spodziewać się należy nie wcześniej, niż v. poniedziałek rano.

Bezrobocie w Grodzieńszczyźnie

Stan bezrobocia na terenie powiatu Grodzieńskiego przedstawia się następująco: w Grodnie 1397 bezrobotnych z tego 1032 robotników wykwalifikowanych i 105 pracowników umysłowych, w Krynkach 122 bezrobotnych, z tego 90 wykwalifikowanych, w Jeziorach — 50 bezrobotnych, z tego 40 wykwalifikowanych. Ogólna ilość bezrobotnych 1574 osoby. Wobec wzrastającej drożyzny na artykuły pierwszej potrzeby daje się odczuwać niezadowolone i wrzenie wśród bezrobotnych.

TELEGRAMY.

NIE PRZEWODNICZY.

Berlin, 14-11 (aw)

W związku z ukazaniem się przed kilku tygodniami doniesień w prasie krajowej i zagranicznej, jakoby Stresemann miał przewodniczyć grudniowej sesji Ligi Narodów, z kół miarodajnych Rzeszy komunikują, iż informacja ta jest niezgodną z prawdą, a nad to wątpliwem jest, czy Stresemann weźmie w ogóle udział w grudniowej sesji Ligi Narodów.

CHCA ZWIEDZIĆ POLSKĘ.

Wilno, 14-11 (aw)

Zarząd Stowarzyszenia Weteranów Armji Polskiej w Ameryce zawiadomił magistrat wileński, iż na dzień 19 lipca 1927 r. zamierza stowarzyszenie wspomniane urządzić gremjalną wycieczkę członków, która liczyć będzie około 700 osób.

Fiasko „paktu czterech”.

NIE BĘDZIE STANÓW ZJEDNOCZONYCH AZJI.

Moskwa, 14-11 (aw)

W tutejszych kołach rządowych ze zdziwieniem przyjęta została wiadomość o zerwaniu rokowań sowiecko-tureckich, dotyczących utworzenia Stanów Zjednoczonych Azji, względnie „paktu czterech”. Powodem zerwania rokowań było stanowisko Turcji, która — na skutek interwencji jednego z mocarstw europejskich — wycofała się z rokowań. Przypuszczają tutaj, iż jest to dziełem Anglii, której Turcja nie chce się narazić.

Stanowisko wrogie Stanom Zjednoczonym Azji zajęły również Chiny i Japonja. Cziczerin opuścił Odesę, udając się po nieudanych rokowaniach — do Moskwy.

Berlin 14-11 (ate)

Cziczerin w końcu listopada przybędzie do Niemiec na kurację. Przy tej sposobności Cziczerin przepędzi jakiś czas w Berlinie; gdzie odbędzie szereg rozmów na tematy polityczne z przedstawicielami rządu.

Czerwoności sowieckie nie pomogły

W PRZEDEDNIU LIKWIDACJI STRAJKU W ANGLJI.

Londyn, 14-11 (aw)

Konferencja górnicza uchwaliła, by propozycje rządowe przekazane zostały związkom do rozpatrzenia i... przyjęcia. W związku z tem przypuszczać należy, iż strajk angielski zostanie w bliskiej przyszłości zlikwidowany.

Sprawa powyższa rozstrzygnięta będzie podczas głosowania, które odbędzie się w poszczególnych okręgach związków w piątek b. tygodnia. Należy oczekiwać, iż propozycje rządowe będą większością głosów przyjęte.

Przezorna Łotwa

LICZY SIĘ Z MOŻLIWOŚCIĄ ZATARGU ZBROJNEGO.

Ryga, 14-11 (aw)

Zarząd kolei lotewskich przedstawił komisji budżetowej sejmu lotewskiego wniosek o przyznanie większych kredytów na przyspieszenie budowy linii kolejowej Libawa-Głuda. Wniosek motywowany jest tem, iż — na wypadek zbrojnego konfliktu z Rosją główny sztab nie będzie miał możliwości przerzucenia większych sił zbrojnych poza

obręb Mezejki.

Ukończenie budowy tej linii przewidywane jest na jesień 1927 r.

Komisja budżetowa sejmu lotewskiego, uznając słusność przedstawionego jej wniosku, udzieliła na początek 5 milionów latów tytułem kredytów na budowę. Dalsze kredyty przyznane zostaną po zorientowaniu się w sytuacji budżetowej państwa.

Jubileusz św. Stanisława Kostki w Rzymie.

AMBASADOR SKRZYŃSKI WYDAŁ BANKIET.

Rzym, 14-11 (pat)

Wczoraj z powodu jubileuszu św. Stanisława Kostki ambasador Skrzyński wydał wielkie przyjęcie w swych apartamentach. Obecni byli kardynałowie Gaspari, Vanullelli oraz cały szereg kardynałów i wysokich dostojników kościelnych.

Na specjalne podkreślenie zasługuje przybycie kardynała Gaspariego oraz Pompego, nigdzie zasadniczo nie bywającego.

Wycieczka zamierza zwiedzić wszystkie ważniejsze miasta Rzeczypospolitej, a m. in. również i Wilno.

Oprócz kardynałów wzięli udział w przyjęciu liczni dostojnicy Watykanu i duchowieństwa, generał jezuitów Ledóchowski, wreszcie kilkanaście osób kolonji polskiej, a m. in. członkowie ambasady Zaleski i Komierowski.

Zebranie trwało kilka godzin w nastroju ożywionym.

przez Herriota w Sorbonnie liczna grupa studentów, należących do organizacji rojalistycznej wtargnęła do sali, demonstrując przeciwko Herriotowi. Doszło do starcia z policją, podczas którego 13 policjantów zostało rannych.

KOMUNIŚCI AMERYKANSKY DEMONSTRUJĄ.

Paryż, 14-11 (ate)

Komuniści w Chicago podczas uroczystości, związanej z przyjęciem i pobytem królowej rumuńskiej udządzili manifestację. Policja dokonała licznych aresztowań.

HINDENBURG CHCE ODPOCZAĆ.

Berlin, 14-11 (ate)

„Welt am Abend” donosi, iż Hindenburg, z chwilą ukończenia 80 lat, co ma nastąpić na jesień roku 1927, ustąpi z rządu prezydenta Niemiec. Hindenburg dotychczas wyraźnie tego zamiaru nie ujawnił, ale istnieje podstawa do przypuszczenia, iż istotnie zrezygnuje on z prezydentury.

ROJALIŚCI PRZECIW HERRIOTOWI.

Paryż, 14-11 (ate)

Podczas przemówienia, wygłoszonego

Półrocze głodu węglowego.

Dlaczego w Polsce brak węgla?

Łódź, 14 listopada.

Drugie półrocze bieżącego roku można śmiało nazwać półroczem głodu węglowego. Brak węgla odczuwają dzisiaj prawie wszystkie kraje europejskie, przyczem wytworzyła się taka zabawna sytuacja, że państwa, które wogóle węgla nie posiadają, albo posiadają go w zbyt szczupłej ilości, odczuwają mniejszy brak tego czarnego djamentu, niż te, które są w węgiel zasobne.

Oczywiście w rachubę tu nie wchodzi Anglja, która od szeregu miesięcy ma u siebie strajk górniczy i brak węgla odczuwa tylko z przyczyn wyjątkowych.

Jak wiadomo, przed strajkiem angielskim nasz przemysł węglowy znajdował się w sytuacji rozpaczliwej; coraz więcej kopalń ogłaszało lokaut, coraz mniej dni w tygodniu pracowano, a coraz więcej mieliśmy bezrobotnych, którym płacono za bezczynność z podatków państwowych zapomogi.

Dopiero strajk zgórą miliona górników i bezczynność 2.800 kopalń angielskich wpłynęły na b. dobre konjunktury dla węgla polskiego.

Z chwilą przerwania się dopływu węgla angielskiego na rynki światowe, oczy prawie całej Europy zwróciły się na Polskę, a właściwie na polski węgiel.

Kopalnie nasze ruszyły z miejsca, bez robocie i kryzys zmniejszyły się, zaś eksport wzrósł.

Przemysłowcy węglowi zaczęli zaraz robić niezłe interesy, zapominając o rynku wewnętrznym, pociągnięci większymi zyskami z eksportu płynąciami.

Obliczenia te jednak robione snąc były zbyt pośpiesznie, bez dostatecznego namysłu, gdyż przemysłowcy węglowi jednego nie wzięli pod uwagę, a mianowicie, że rynki zagraniczne nie zawsze są pewne, bo nie zawsze utrzymać je można, podczas gdy rynek krajowy nigdy nie zawiedzie.

Wiemy dobrze, że nawet mały kupiec stokroć woli mieć jednego stałego klienta, aniżeli dwóch niestających.

Uciekając z węglem od rynku wewnętrznego, zwłaszcza w miesiącach przed zimowych, przemysłowcy węglowi wytworzyli w kraju głód węglowy.

Wielkie miasta przemysłowe, lub też nie przemysłowe, ale o większym skupieniu ludności, jak Warszawa, Łódź, Lublin, Poznań, Kraków, Lwów, dzisiaj brak węgla odczuwają bardzo dotkliwie, Gdańsk również znajduje się nie w lepszym położeniu.

Taki stan musiał wytworzyć oczywiście pasek. Ten sam pasek węglowy, któryś my mieli za czasów markowo-inflacyjnych. Ceny idą w górę; codziennie prawie jesteśmy świadkami wzrastającej drożyzny węgla. Co gorsza, że nawet po tych dzisiejszych słonych cenach trudno go dostać. Komunikaty telegraficzne coraz przynoszą świeższe wiadomości o kryzysie węglowym to w tem, to innym państwie. Włochy np. również przeżywają ostry kryzys. Oto dnia 11 bm. odbyło się w Medjolanie posiedzenie przemysłow-

ców włoskich, poświęcone omówieniu kwestji braku węgla. Opracowano tam memoriał, który następnie przesłano min. gospodarstwa narodowego. W memoriale tym wyostroszona jest do rządu propozycja dokonania większych zamówień węgla w Ameryce, wobec zmniejszenia się dowozu z Polski, Czech i Francji.

Dziwna rzecz. Kopalnie węgla w Polsce wszystkie dotąd pracują normalnie. Kilka z nich nawet „pracuje kiedy chce“, bezrobotnych mamy bez liku, a tymczasem „dowóz“ węgla się zmniejszył.

Jest to kwestja absolutnie nie zrozumiała, bo jeśli eksport się zmniejszył, a kopalnie pracują w dawnym tempie, to powinniśmy w kraju mieć węgla dość, tymczasem wyczuwamy ostry brak. Nie tylko bowiem węgla dostać nie może zwykły nabywca, dla ogrzania się w czasie chłódów zimowych, ale nie mają go też i zakłady przemysłowe.

Czemuż się to tak dzieje?

Według kalkulacji przemysłowców, sytuacja w czasie zimy w kraju, tak się miała ułożyć: strajk angielski miał się na zimę skończyć, a więc eksport zmalał, co im pozwoliło zaopatrzyć rynek krajowy. Tymczasem koncepcja ta upadła. Strajk w Anglii się nie skończył i zapewne przed końcem tego roku się nie skończy; eksport nie tylko nie

zmalował, ale przeciwnie, zapotrzebowania wzrosły, których przemysłowcy w całości wykonać nie mogą. Obawiają się bowiem, że węgiel, gdyby go więcej wydobywano i dostarczono rynek krajowy, mógłby potanieć.

Ale to wszystko, wszelkie te koncepcje, założenia i plany przemysłowców społeczeństwa nic a nic nie obchodzą. Mamy węgiel własny, ręk roboczych do pracy aż nad to, umyślnie przeto wytwarzanie paska węglowego spotkać się musi z kategorięcznym weterem rządu, który nie powinien dopuścić, by na zubożałym społeczeństwie paskarze robili majątki.

Dzisiaj w całej Europie wytworzyła się taka sytuacja na rynku węglowym, że możemy nie tylko pracować całą parą, nie tylko możemy setki tysięcy ton eksportować, ale oprócz tego wytworzyć na rynku krajowym taką sytuację, by węgiel nie tylko nie drożał, lecz przeciwnie — taniał.

Warszawa już dostała 100 wagonów węgla, może sobie przeto jako tako radzić, zaś wszystkie inne miasta, niewyłączając Łodzi narazie otrzymują tylko obietniczki i tem się mają w czasie zimy grzać.

Marne to paliwo.—

A. Czeski.

Listy z S. S. S. R.

Nowe sowieckie prawo małżeńskie i rodzinne.

(Korespondencja własna „Rozwoju“).

Moskwa w listopadzie

Jednym z najbardziej interesujących problemów, rozpatrywanych na obecnej sesji ogólnozwiązkowego Centralnego Komitetu Wykonawczego, jest niewątpliwie nowy projekt ustawy o małżeństwie i rodzinie. Projekt ten wywołał w swoim czasie niezwykle podniecenie umysłów w całej Rosji. Sprawa nowego kodeksu o małżeństwie i rodzinie została zdjęta z porządku dziennego poprzedniej sesji Centralnego Komitetu Wykonawczego, bowiem kierownicy polityki rosyjskiej byli zdania, iż doniosłą tę sprawę należałoby uprzednio poddać dyskusji na zebraniach robotników i włościan. W rezultacie projekt nowej ustawy uległ poważnym zmianom i w swej nowej formie znalazł się na porządku dziennym obecnej sesji Centralnego Komitetu Wykonawczego.

Nowy kodeks przewiduje, jako minimalny wiek do zawierania małżeństwa dla kobiet lat 16, dla mężczyzn—lat 18. Skreślony został paragraf, upoważniający ZAGS'a do obniżenia przewidzianej granicy wieku w wypadkach wyjątkowych, — zasługujących na uwzględnienie.

Co do praw i obowiązków małżonków projekt nowej ustawy przewiduje następujące pravidła: majątek, stanowiący własność małżonków przed zawarciem związku małżeńskiego, pozostaje i po zawarciu małże-

stwa jedynie własnością jednego z małżonków; natomiast majątek, uzyskany przez jednego z małżonków już po zawarciu małżeństwa stanowi wspólną własność obu małżonków, a w razie rozwodu winien być rozdzielony w stosunku, określonym przez sąd.

Uznając konieczność ochrony praw majątkowych osób, znajdujących się w nie rejestrowanych związkach małżeńskich, nowy kodeks przewiduje ochronę praw tych osób, które zgodnie oświadczą, że faktycznie są małżonkami, lub też o których jest ogólnie wiadomo, że „faktycznie panują między nimi stosunki małżeńskie“, w ostatnim wypadku konieczne jest jednak urzędowe stwierdzenie faktu istnienia małżeństwa (przez sąd). Jako dowód istnienia stosunku małżeńskiego uważać należy: współżycie dwóch osób różnej płci, prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego, informowanie osób trzecich o istnieniu związku małżeńskiego bądź to ustnie, bądź też listownie, wzajemne poparcie materialne, wspólne wychowywanie dzieci i t. d.

Małżonek niezdolny do pracy korzysta z prawa na otrzymywanie od drugiego małżonka alimentów w przeciągu jednego roku od chwili rozwodu. Stopień niezdolności do pracy na wypadek rozwodu określa sąd.

Gapor.

Prasa mówi.**Głosy Prasy Polskiej****Czem był dzień 11 listopada?**

„SŁOWO POMORSKIE“ odpowiada na pytanie:

„dnem nominacji brygadiera J. Piłsudskiego na naczelnego wodza wojsk, podlegających Radzie Regencyjnej. A poza tem był dniem ucieczki Niemców z Warszawy“.

A idąc dalej, „Słowo“ przytacza słowa p. Piłsudskiego, jakie wypowiedział w dn. 5 i 6 listopada 1924 r. w Krakowie na odczycie:

„Chciałem — tak mniej więcej opowiadał przed dwoma laty p. Piłsudski — przedtem, co w Warszawie znalazłem, uciekać, ale zatrzymał mnie Soldatenrat; w nocy zgłosiło się do mnie kilku jego przedstawicieli w sprawie ewakuacji Królestwa“.

Oprócz tego, w odczycie tym była i cetera mowa, że kiedy p. Piłsudski przyjechał z Magdeburga do Warszawy i znalazł tam „konkubinat“ z zaborcą, to w pierwszej chwili „stchórzył“.

Dziś zaś usłudni pacholikiowie piszą o 11 listopada w ten sposób, jak gdyby p. Piłsudski odmówił wówczas wielkie zwycięstwo nad Niemcami. Przemilcza się niemal zupełnie o takich „drobiazgach“, jak bohaterska obrona Lwowa, lub wypędzenie wśród krwawych walk Niemców z Wielkopolski i stworzenie armji gen. Muśnickiego, której oddziały już w marcu 1919 r. szły na odsiecz Lwowa.

Obrona Lwowa, gen. Rozwadowski święcił rocznicę bojów lwowskich na Antoku w więzieniu wileńskim.

Bagnet „dziadka“.

W sobotnim numerze „Rozwoju“ w „Głosach Prasy“, pisaliśmy o „cudzie“ „GŁOSU PRAWDY“ i jego wynalazku, przytaczając wyjątki z art. tego pisma, gdzie między innymi czytaliśmy:

„...bronią jedyną, którą z sobą przywiózł (Piłsudski-Red.) był wręczony mu po drodze przez jakiegoś wiernego żołnierza, bagnet...“

Oczywiście każdy ciekaw zapewne jest bardzo kto był tym „wiernym żołnierzem“. Nie mniej byliśmy i my ciekawi, do kąd ciekawości naszej nie zaspokoiliśmy taką oto notatką, wyczytaną w łódzkiej „RE PUBLICE“:

— Oficerom odebrano broń, jedynie Piłsudskiemu bagnet, który otrzymał w Berlinie w prezencie od barona Kessela, pozostawiono“.

Rozwój sekciarstwa w Polsce.

„Biskup“ Hodur pokrzepia znużonych wyznawców.

* W pierwszych dniach listopada przybył do Polski założyciel „kościół narodowy“ w Ameryce „biskup“ Hodur. Niewątpliwie musi być bardzo krucho z parafjami kościoła narodowego u nas w kraju, skoro celem podróży Hodura po Polsce — jak głosi „Polska Odrodzona“ — jest „pokrzepienie znużonych“ wyznawców sekty. Hodur zapowiedział swój przyjazd do Krakowa na 28 bm., gdzie ma wygłosić odczyt na temat: Emi-

„Republika Ilustrowana“ drukuje to na tusto, ażeby zaś niczyjej uwagi nie uszło.

I to jest ten właśnie „wierny żołnierz“ — wynaleziony przez „Głos Prawdy“. Któż to jest: baron Kessel, niemiec, który każdego wpierw — by w łyżce wody utopił, zanim —by się wogóle pod jakąkolwiek komendę

polską poddał.

Jednym słowem „Głos Nie—Prawdy“ skłamał jak zwykle, ani się zachłysnął. I to tak ciągle. Kłamie rano, kłamie w południe, kłamie wieczorem; kłamie przed śniadaniem i po śniadaniu, przed i po obiedzie, kłamie w dzień, kłamie w nocy.

G—ski.

Listy z kraju.**Po rozwiązaniu Rady Gminnej.**

(Korespondencja własna „Rozwoju“.)

Zakopane 11 listopada 1926

Rozwiązana przez wojewodę krakowskiego na skutek nacisku ze sfer zbliżonych do obecnego rządu, rada gminna zakopiańska odbyła ostatnio posiedzenie w niedzielę 7 b. m. Przewodniczący naczelnik gminy poseł M. Kozłowski (Z.L.N.) wygłosił dłuższy referat, w którym polemizował ze stanowiskiem wojewody krakowskiego oraz wykazał bezpodstawność przytoczonych przez rząd powodów rozwiązania rady. Poseł Kozłowski przytoczył kilka sensacyjnych szczegółów na dowód, że rozwiązanie nastąpiło z powodów wyłącznie partyjno-politycznych. W drugiej części przemówienia przedstawił sprawozdanie z siedmioletniej działalności obecnej rady gminnej, zamykające się w następujących inwestycjach: sieć elektryczna i elektrownia, łazienki, szpital, chodniki betonowe, chłodnia z fabryką sztucznego lodu, ogród miejski. Majątek gminy wzrósł o dwa miliony złotych. Powyższe sprawozdanie w formie odezwy, podpisanej przez wszystkich radnych, ukazało się na ulicach miasta. Rada uchwaliła jednogłośnie wnieść rekurs do ministertwa spraw wewnętrznych oraz skargę do Najwyższego Trybunału administracyjnego. Z innych uchwał podkreślić należy żądanie powołania do rady przybocznej komisarzy rządowego całego obecnego magistratu. W razie odrzucenia tego żądania radni zobowiązali się, że żaden z nich nie wejdzie do rady przybocznej na znak protestu przeciwko jednostronnie partyjnemu jej składowi, nieodpowiadającemu układowi stronictw w Zakopanem. Zwraca również uwagę ostrą

uchwałą przeciwko miejscowemu oddziałowi Tow. Tatrzańskiego, który nie bacząc na ściśle kulturalny charakter towarzystwa, stanął wyraźnie po stronie miejscowej lewicy a nawet objął kierownictwo całej akcji.

Tego samego dnia wieczorem odbyło się zebranie najwybitniejszych przedstawicieli miejscowej góralszczyzny, którzy jednomyślnie zwrócili się do posła Kozłowskiego z prośbą o objęcie kierownictwa kampanji wyborczej. Fakt ten jest równoznaczny z upadkiem na tutejszym terenie wpływów Piasta spowodowanym tem, że miejscowi menterzy piastowcowi dla zadowolenia osobistej ambicji poszli zupełnie pod komendę socjalistów i piłsudczyków. Walka wyborcza, która się już rozpoczęła, zapowiada się ostro. Po stronie Z.L.N. stoi zwarty blok górali, rekodzielników i umiarkowanej inteligencji. Socjaliści rozporządzający garścią robotników i legionistów starają się wkupić w łaski właścicieli pensjonatów i kupców. Inne ugrupowania nie odgrywają wielkiej roli, zwłaszcza szanse piastowców są minimalne.

Zakopiańczyk.

Humor.**U DENTYSTY.**

Dentysta: — Muszę panu za wyciągnięcie zęba policzyć 10 złotych.

Chory: — Ja myślałem, że pan tylko trzy złote liczy?..

Dentysta: — Tak, ale pan tak głośno krzyczał, że z pokoju poczekalnego uciekło trzech innych chorych.

MAŁŻENSTWO.

- Rózo, kochanie moje, siedzisz dobrze?
- Dobrze, mój drogi.
- Nie jest ci zimno, moja rybko?
- Nie, moje serce.
- Nie ciągnie tam?
- Nie, mój skowitczku.
- No to wstań i puść mnie tam.

NASZE ŻONY.

Co, znowu nowy kapeluszek? Wiesz, że te stroje już mi zaczynają ciężać.

— Dziwny jesteś, czy to ty je nosisz?

OKAZYJNA MOWA.

Pewien 60-letni staryczek ożenił się z 70-letnią staruszką. Przy okazji ślubnym wygłosił ksiądz mowę rozpoczynającą się tymi słowami:

„Boże odpuść im, bo nie wiedzą co czynią“.

RADA NIELADA.

Kaśka: — Oj, oj, oj! Drzazga wbiła mi się w palec. Oj, oj, oj! jak mnie strasznie boli!

Michał: — Nie wrzeszcz głupia, włóż palec do ognia, to ci się drzazga wypali.

KRONIKA

—
KALENDARZYK.

Poniedziałek, 15 listopada — Leopolda.

TEATRY.

Teatr Miejski, „Kobieta, wino, dancing”.

Teatr Popularny „Dwaj malcy”.

Teatr „Scala” „Hrabina Marica”.

WIDOWISKA.

Casino „Trędownata”.

Luna „Dzwony wieczorne”.

Reduta „Minuta przed 12-tą”.

Grand Kino „I polaty się lzy uwiedzionej”.

Odeon „Buster Keaton i milion krów”.

Czary „Tom Mix”.

Apollo „Buster Keaton i milion krów”.

Nowości „Eugeniusz Oniegin”.

Dom Ludowy.

Resursa „Młyn w Sans - Souci”.

Corso „Tejmnica chińskiej dzielnicy”.

Miejski Kin. Oświatowy „Prawo Koranu”.

—oOo—

Wiadomości bieżące.

Zebrania kontrolne

W dniu dzisiejszym winni stawić się na zebrania kontrolne mężczyźni następujących roczników:

Rocznik 1891 w lokalu komisji Nr. 1 (Konstantynowska 81 koszary) o nazwiskach na litery T. U.

Rocznik 1892 w lokalu komisji Nr. 2 (Konstantynowska 81 koszary) o nazwiskach na litery T. U.

Rocznik 1893 w lokalu komisji Nr. 3 (Leszno 9 koszary) o nazwiskach na litery So do Sy.

Rocznik 1894 w lokalu komisji Nr. 4 (Konstantynowska 62 koszary) o nazwiskach na litery Po do Rz.

Rocznik 1895 w lokalu komisji Nr. 5 (Składowa 40 koszary) o nazwiskach na litery Po do Pz.

Z powiatu łódzkiego winni stawić się w dniu jutrzejszym na zebranie kontrolne do PKU. Łódź — powiat (Piotrkowska 187) mieszkańcy gminy Czarnocin roczniki: 1898, 1894, 1893, 1892, 1891, 1890; 1895, 1896, 1897, 1901, 1899, 1900. (bip)

Zwolnienia z wojska

Całkowite zwolnienie od obowiązku służby wojskowej następuje:

a) w razie całkowitej niezdolności do jakiegokolwiek służby wojskowej b) wskutek zasądzenia prawomocnym wyrokiem sądowym na pozbawienie praw, c) w wypadkach sądowodnienia obcej przynależności państwo wej, d) z dniem 31 grudnia tego roku kalendarzowego w którym szeregowy kończy 50 rok życia. (a)

Przedstawiciele handlowi w obronie swych praw.

Przedstawiciele handlowi firm zagranicznych, zgrupowani przy Stowarzyszeniu Kupców zwrócili się z memorjałami do ministerstwa skarbu oraz przemysłu i handlu:

W pierwszym memorjale zwrócono uwagę na przepis, ograniczający działalność przedstawicieli handlowych, reprezentujących firmy zagraniczne przez zabronienie inkasowania i utrzymywania składow konsygnacyjnych. Zwrócono uwagę, że ograniczenia te paraliżują całkowicie działalność agentów i rujną ich warunki pracy, utrudniając naszym przemysłowcom i kupcom zaopatrywanie się zagranicą w towary niezbędne dla rozwoju przemysłu włókienniczego, godząc bezpośrednio w normalny tok naszego życia gospodarczego.

Robotnik Polski do Francji

W dniu dzisiejszym przybywa do Zduńskiej Woli Misja Francuska, która zaangażuje robotników do robót rolnych i do fabryk na wyjazd do Francji.

Misja wspomniania będzie przyjmować robotników za pośrednictwem ekspozytury PUPP. w Zduńskiej Woli.

Również w najbliższych dniach przyjedzie do Łodzi Misja Francuska do tutejszego PUPP, która zaangażuje większą ilość robotników. (U)

Dzieci Łodzi - swej Macierzy.

WRĘCZENIE MIASTU ODZNAKI PUŁKOWEJ 28 p. p. S. K.

W dniu wczorajszym, o godz. 5-ej popoł. w sali Rady Miejskiej odbyła się uroczystość wręczenia reprezentacji miejskiej Krzyża Pułkowego 28 p. Strz. K.

W uroczystości m. in. wzięli udział pp.: wojewoda Jaszczolt, ks. prałat Krajewski w zastępstwie J. E. ks. biskupa Tymienieckiego, konsulowie: austriacki Scheibler, grecki Jastrzębski, lotewski Bogun-Bersin, włoski Osser, prezes Rady Miejskiej dr. Fichna i wiceprezes Wolezyński, dyrektor biura Rundo, liczni członkowie Rady, prezydent miasta Gynarski i dowódca O. K. IV gen. Ledóchowski, dow. X. dyw. gen. Małachowski, szef sztabu dr. Pułtek, dowódca 28 p. S. K. ppulk. Zawisłak oraz oficerowie pułku in corpore, prezes Sądu Okr. Kamiński prokurator Schmidt i inni.

Po odegraniu hymnu narodowego ppulk. Zawisłak odczytał dyplom nadania miastu odznaki pułkowej, który brzmi, jak następuje:

„Korpus oficerski 28-go pułku Piechoty Strzelców Kaniwskich „Dzieci Łódzkich”, mocą swej uchwały w dniu Święta pułkowego 11 listopada 1926 roku nadaje odznakę pułku miastu Łódź, swej Macierzy, stwierdzając tem ścisłą łączność

i wieczną do niego przynależność i ślubując honoru miasta swego, którego herb nosi na piersiach w odznace pułkowej niezłomnie bronić na cwałę Rzeczypospolitej”. - Dyplom jest przez wszystkich oficerów pułku z dowódcą na czele.

Po odczytaniu dyplomu ppulk. Zawisłak wręczył odznakę pułkową wraz z dyplomem prezesowi dr. Fichnie, poczem w krótkich słowach zebrał chwilę powstawania pułku, zaznaczając, iż przez nadanie miastu odznaki, pułk chciał tem silniej zasieć i zamianifestować na zewnątrz ścisłość więzów, łączących go z miastem macierzystym.

W odpowiedzi prezes dr. Fichna wygłosił dłuższe przemówienie, w którym, dziękował pułkowi za nadanie odznaki Miastu.

Po odegraniu „Menueta” Paderewskiego i uwertury „Polonia” Wagnera przez orkiestrę pułkową pod batutą p. kapelm. Adamczyka prezes dr. Fichna podziękował zebranym za wzięcie udziału w uroczystości oraz zakomunikował, że prezydium Rady Miejskiej, uchwałą z dn. 9 bm. postanowiło 28 mu pp. Strz. K. ofiarować sztandar pułkowy. (P)

W rocznicę śmierci wielkiego Polaka.

DZIS MŁODZIEŻ UCZCI PAMIĘĆ HENRYKA SIENKIEWICZA.

W dniu dzisiejszym święci cały Naród Polski smutną rocznicę 10-lecia zgonu wielkiego pisarza polskiego Henryka Sienkiewicza, przyczem w Łodzi w godzinach przedpołudniowych odbędą się na bożenstwa w kościołach dla młodzieży.

Szkoły poszczególne udadzą się do kościołów

wraz z nauczycielstwem. W szkołach odbędą się pogadanki i odczyty o Henryku Sienkiewiczu. Wieczorem również odbędą się zebrania stowarzyszeń młodzieży w różnych organizacjach, gdzie prelegenci wygłoszą przemówienia o znaczeniu dzisiejszej rocznicy zgonu Henryka Sienkiewicza. (U)

Ku czci św. Franciszka z Assyżu.

AKADEMIE I OBCHODY.

W dniu wczorajszym odbyły się dalsze uroczystości dwusetnej rocznicy kanonizacji św. Stanisława Kostki przyczem popołudniu odbyła się wielka Akademia w sali Filharmonji, w której wzięło udział cały szereg osób i młodzieży oraz różnych delegacji Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

Również na Akademji było bardzo wie

le osób duchownych na czele z J. E. ks. biskupem Tymienieckim.

Następnie w godzinach wieczorowych odbyły się Akademje: u OO. Selezjanów przy ul. Wodnej, w Miejskim Domu Wychozawczym przy ul. Sienkiewicza i w stowarzyszeniach młodzieży polskiej. (U)

Dwudziestolecie Drogistów

OBCHÓD JUBILEUSZOWY W STOW. WŁAŚCICIELI SKŁADÓW APTECZNYCH.

W dniu wczorajszym odbył się 20-letni jubileusz Stowarzyszenia Właścicieli Składow Aptecznych woj. Łódzkiego.

O godzinie 10 i pół rano, obszerna sala Stowarzyszenia wypełniła się członkami Stowarzyszenia i gośćmi przyjezdnymi, między innymi z Głównego Zarządu Związku z Warszawy i Poznania.

Po załatwieniu wstępnych formalności, na przewodniczącego wybrano p. Marszałka z Warszawy, który z taktem i znajomością rzeczy zebranie przeprowadził aż do końca.

Obok szeregu przemówień informacyjnych o sprawach czysto związkowych, jak i zawodowych, momentem nader podniosłym była chwila wręczenia dyplomów dostojnych jubilatów: p. Arno Dietlowi i p. Julianowi Frydmanowi.

Gratulacyjnych depech nadesłano bardzo dużo. Obok depech i listów gratulacyjnych z kraju, na wzmiankę zasługują gratulacje, związków, Stowarzyszeń i Fabryk zaga-

nicznych; szwajcarskich i niemieckich z Berlina i Drezna.

Po wygłoszeniu referatu handlowego przez p. Heilberna, nagrodzonego burzą oklasków i omówieniu spraw drobniejszych, posiedzenie zamknięto.

Zaznaczyć należy, iż w najbliższym czasie prawdopodobnie około 28 bm. zapowiedziany jest wielki zjazd drogistów.

Wieczorem o godzinie 8-ej odbył się w białej sali Manteuffla piękny bankiet, jako zakończenie zjazdu jubileuszowego.

Atmosfera na bankiecie była bardzo miła. Bawiono się wesoło i ochoczo, wygłaszając mowy, wznosząc okrzyki.

Gdy się spojrzy wstecz, na te dwadzieścia lat pracy Stow. Wł. Składow Apt. naszego województwa, gdy się zliczy korzyści, jakie te dwadzieścia lat wyteżonej pracy dały, mimo woli wyrwywają się słowa głębokiego uznania dla tych ludzi co pojęli, iż w jedności jest siła. (rt)

Wiec P. P. S.

Jak podaje B.I.P., w dniu wczorajszym odbył się w Łodzi pod przewodnictwem radnego Rapalskiego, wiec P.P.S., z udziałem p. sła Ziemięckiego, który w dłuższym przemówieniu m. in. piętnował politykę eksportowego rządu, stwierdzając również, iż wobec tego, że ostatnia ustawa „jest tworem dziwnym w dwudziestym wieku”, P.P.S. ostro przeciwko niej zaprotestowała.

Otwarcie wystawy prac narcerskich.

W dniu wczorajszym w lokalu Związku Harcerstwa Polskiego przy ul. Ewangelickiej nr. 9 nastąpiło otwarcie wystawy prac harcerskich z okazji 6-lecia obchodu drużyny 6—ej.

Na otwarciu byli obecni członkowie zarządu Harcerstwa Polskiego oraz cały szereg delegacji i zaproszonych gości.

Otwarcia wystawy dokonał członek zarządu harcerstwa pułkownik Polkowski. (U)

Cyrk „Express“ w Łodzi.

Jak się dowiadujemy w najbliższym czasie zawita do Łodzi Cyrk „Express“, który obecnie objeżdża miasteczka w województwie poznańskim. (U)

Teatr i sztuka.

TEATR MIEJSKI.

Dziś wieczór, po cenach popularnych, po raz ostatni „Kobieta, wino, dancing“, z Miłą Kamińską.

TEATR POPULARNY.

Dziś wieczór przedstawienie dla zreszeń po cenach najniższych „Dwaj mały“.

TEATR „SCALA“.

Dziś wieczór znakomita operetka „Hrabina Marica“.

Dzień Oświaty Pozaszkolnej

URZĄDZA „MACIERZ SZKOLNA“.

Pragnąc uczcić pamięć Henryka Sienkiewicza Polskie Towarzystwo Oświatowe uchwaliło w dniu dzisiejszym, jako w rocznicę śmierci Sienkiewicza urządzić „Dzień oświaty pozaszkolnej“.

W dniu tym odbędą się odczyty, przedstawienia, zbiórki i t. p., z których dochód przeznaczony będzie na oświatę szkolną.

Kola Polskiej Macierzy Szkolnej w niektórych miejscowościach otrzymały zbyt późno powiadomienia w sprawie wspomnianego dnia, „Dnia oświaty pozaszkolnej“, wobec czego nie mogą w dniu dzisiejszym przeprowadzić tej akcji, lecz przeprowadzą taką w najbliższą niedzielę. (U)

Ludzie bez pracy.

STAN BEZROBOCIA NA TERENIE P.U.P.P. W ŁODZI

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi (Łódź, powiaty: Łódzki, Łaski, Łęczycki, Sieradzki i Brzeziński) w dniu 13.XI. 26 r. było zarejestrowanych 35.831 bezrobotnych, w tym samej Łodzi 27.757, w Pabjanicach 2.518, Zduńskiej-Woli 229, Zgierzu 2.586, Tomaszowie-Maz. 2.268, Konstancynie 143, Aleksandrowie 11, Rudzie-Pabjanickiej 319.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 27.867 w tym 2.423 bezrobotnych brało zasiłki ustawowe z Funduszu Bezrobocia i 25.444 bezrobotnych zasiłki doraźne ze Skarbu Państwa, w samej Łodzi pobierało 20.869

bezrobotnych zasiłki: 1.482 z Funduszu Bezrobocia i 19.387 ze Skarbu Państwa.

Pracowników umysłowych brało zasiłki 3.118, w tym ustawowych 172 i doraźnych 2.946.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie P.U.P.P. w Łodzi 715 bezrobotnych, otrzymało pracę 730 robotników, wysłano do pracy 139 robotników.

Urząd rozporządza 63 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

10 bezrobotnych w ciągu ubiegłego tygodnia otrzymało zaświadczenia na ulgowe przejazdy kolejami państwowymi.

ZYCIE SPORTOWE.

O mistrzostwo Polski.

Pogoń - Polonia 2:2 (1:0).

Warszawa 14-11 (C—S) Rozegrane w dniu dzisiejszym zawody o mistrzostwo Polski w parku Agrykola, przyniosły sensacyjny wynik remisowy. Warszawa, która pewna była tak jak i cała niemal Polska zwycięstwa Pogoni nad tutejszą Polonią, została zaskoczona grą, mistrza Polski. Dziwiono się nawet jak ta sama drużyna mogła w ubiegłym tygodniu pokonać Wartę poznańską. Gra charakterystyczna i brutalna ze strony Pogoni. W pierwszej połowie przewaga Pogoni, która taktycznie lepsza jest od miejscowych. Już w 14 min. Wacek Kuchar uzyskuje I—szego gola.

Po przerwie w 4 min. Dr. Garbini powiększa rezultat do 2 odtąd gra się wyrównuje i Polonia jest częściej na przodzie. Lwowianie grają coraz gorzej. W 30 min. rezerwowi Jelski z Polonii strzela I—szego gola dla swych barw a na 2 minuty przed końcem wyrównuje Zimowski. Wyróżnili się z Polonii: Nowikof, który grał zamiast Bułanowa, Loth I, Tupalski i Grabowski. W Pogoni Lachowicz, Giebartowski i Wacek Kuchar. Sędziował p. Aleksander Kowalski z lubelskiego OKS słabo. Publiczności 5.000 osób.

Teatr Miejski.

Sprawa Makropulos.

Sztuka w 3-aktach Karola Capka.

Nam, Polakom jest doskonały powieściopisarz i dramaturg czeski Karol Capek prawie nieznamy. Ze sztuk jego było na naszych scenach wystawione „R. V. R.“, które, nawiasem mówiąc, nie zdobyło sobie należytej popularności.

Inne jego sztuki teatralne jak „Zbójcy“ a przede wszystkim algoryczne, pełne satyry i filozoficznej ironii „Życia owadów“ znaleźliśmy tylko z rozgłosu, jakim cieszyły się one w ojczyźnie Capka.

Z powieści jego na polski język zostało przełożone, zdaje się, tylko „Krakatit“ inne, jak „Na rozdrożu“ i świetna „Fabryka absolutu“ czekają jeszcze na tłumacza.

Dyrekcja „Teatru Miejskiego“ wystawiając „Sprawę Makropulos“ postąpiła bardzo słusznie. Po pierwsze bowiem pozwoliła nam się zapoznać choć w czasie z twórczością tak oryginalnego twórcy, jakim jest Capek, a po drugie dała nam sposobność spędzenia naprawdę niebanalnego wieczoru.

„Sprawa Makropulos“ to sztuka wybitnie dialektyczna. Cała jej akcja oparta jest o dialog doskonały pod względem techniki scenicznej przeprowadzony, przypominający swoją klasą jaknajlepsze utwory Bernarda Shawa.

Sama treść natomiast zbliża się do niesamowitych tematów L. Pirandella. Podkreślić należy, że jest to raczej pokrewieństwo duchowe, a nie wpływ pisarza włoskiego na Capka, który dzieła swe tworzył w analogicznym czasie co i Pirandello, wskutek czego nie mógł sobie brać wzoru ze sztuk autora „Żywej Maski“.

Ojcem duchowym Capka jest raczej Wells, raczej Ewers, jest kierunek neo—amerykanizmu, polegający na tym, że autor bierze jaknajbardziej fantastyczny i utopijny motyw i przeprowadza go tak ogromnie realnie, że czytelnik względnie słuchacz doznaje wrażenia, że cała historia urodziła się z rzeczywistości, a nie w dziedzinie abstrakcji i fantazji.

Bohaterka „Sprawy Makropulos“ jest kobieta żyjąca... kilkaset lat, dzięki jakiejś cudotwórczej ma eliksirowi. Pomysł nie nowy, ale autor potrafi go tak fascynująco rozwijać, tak grać na naszym zacięciu i nerwach, że od początku do końca czwartego aktu uwaga widza jest zmuszona do wysiłku myślenia, ażeby nie zatracić wątku akcji.

Triumf sztuki spotęgowała i pierwszorzędną gra artystów.

Iza Kozłowska kreująca rolę główną dobyteła z niej wielki ogrom dramatycznej ekspresji i siły dobitnego ujęcia swych kameleonowatych często kwestyj podkreślając całą tajemniczość i nadnaturalność bohaterki.

Ogrom bezpośredniości i głębokiego wczucia się w niegrane ale odtworzone przez siebie postacie, zachowała grę Krasnowieckiego (J. Prus) i Białoszczyńskiego (Albert Gregor). Obaj ci artyści współzawodniczyli ze sobą przekonującą mocą swej szczerości i zewnętrznego wypowiedzenia się, tworząc, jak to stwierdził reprezentujący postać czeskiego prof. Ujdra z Warszawy dwie niezrównane postacie.

Tak samo, tylko superlatywnie, można się wyrazić o grze Grolickiego (świetnego w typie hr. Hanka) Znicza (Witka) i Krzemińskiego (pełnego życia i wyrazu adwokata Kaletyego).

Na osobną wzmiankę zasługuje Dziewońska, która niespodziewanie zastępując chorą koleżankę, wykazała dużo zimnej krwi i rzetelnych zdolności, tak, że tylko wtajemniczeni wiedzieli, że gra ona zupełnie bez prób i przygotowań swoją Krzysię. Deklaracje zwłaszcza w odsłonie drugiej, wyborna.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 7.

WYTWÓRNIĘ GILZ:

„Skafa” Al. Kościuszki 41.
SKLEP ZEGARMISTRZOWSKO—JUBILERSKI:
 Jan Placek, Brzezińska 10, telefon 50—17.
ŚNIADANIA, ORIADY, KOLACJE
SMACZNE I TANI:
 Kilińskiego 123, bufet Resursy.
WYTWÓRNIĘ GILZ:
 „Skafa”, Al. Kościuszki 41.
SKLEP ZEGARMISTRZOWSKO JUBILERSKI:
 Jan Placek, Brzezińska 10 telefon 50—17.
ŚNIADANIA, OBIADY, KOLACJE
SMACZNE I TANI:
 Kilińskiego 123, bufet Resursy.
PRACOWNIE CHOLEWEK:
 Jan Janiec, Andrzeja 24.
ZAKŁADY KRAWIECKIE:
 Grames, Zielona 10.
 Zarzycki, Kilińskiego 7.
PRACOWNIE OBUWIA:
 Walenczewski, Zakątna 12.
ŚLUSARNIE MECHANICZNE:
 Matusiak, Leszno 32.
ARCHITEKCI:
 Nebelski, Zachodnia 57.

PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANE:

Hole, 6-go Sierpnia 88.
SKŁADY WIN I WÓDEK:
 Wolsk, Piotrkowska 3.
SKŁADY ŻELAZA I ART. TECHNICZNYCH:
 Akc. Tow. L. J. Borkowski, Piotrkowska 48.
SKLEPY KOLONJALNE:
 Gilowa, Cegielniana 47.
MASARNIE:
 Withen, Nowo-Cegielniana 34.
 Pakuła, Dolna 6.
 Nowacki, Wólczajska 119.
 Grün, Kilińskiego 40.
AJENCI OGŁOSZENIOWI:
 Fuchs, Piotrkowska 50.
MEBLE KOSZYKOWE I KOSZYKI:
 Przybysz, Plac Wolności — Hale Targowe.
ZAKŁAD KAPIELOWY „ROYAL”:
 A. Trautwein i W. Kowalski, Pańska 53.
CUKIERNIE:
 Wesolowski, Piotrkowska 13.
RESTAURACJE:
 Jasiński, Helenów.
ZAKŁADY ZEGARMISTRZ. JUBILERSKIE:
 Barfkowski T., Nawrot 63.

MAGAZYNY OBUWIA:

Kowalczyk, Cegielniana 25 (wł. pracowni)
 Nowakowski, Piotrkowska 9.
 Nowak, Nowomiejska 18 — Hale.
HERBACIARNIE:
 Chmielewski, Zielona 35.
HOTELE:
 Hotel Manteufel, Zachodnia 45.
 Klukas, Cegielniana 64.
ZAKŁADY PRZEWOZOWE:
 Domagala, Cegielniana 136.
HURTOWNIE SPOŻYWCZE:
 Glugla, Południowa 28.
ZAKŁADY LAKIERNICZE:
 Kwiatkowski, Zgierska 81.
APTEKI:
 Ilnicka, Wólczajska 37.
SKLEPY SPOŻYWCZE:
 Denkierowski, Nowo-Zarzewska 71.
 Dytkowski, Rzgowska 72.
 Kędziński, 6-go Sierpnia 98.
 Szymborski, Zakątna 23.
 Sas, Rzgowska 45.
 Traczykowa, Nowo-Targowa 20.

Drobne ogłoszenia

Nauka i wychowanie.

Dotychczasowy nauczyciel muzyki i śpiewu (strajpece, fortepian) u dzieci i dorosłych. Ceny przystępne. Radwańska 12—5 52.5—1

Student uczył matematyki, fizyki, języków, Kilińskiego 96—3. ca prawo, drugie brama, c. 6, 4447—2

Wypisuję kroju, szycia, modelowania, haftu maszynowego oraz filie rezne maszynowe. Warunki dogodne. Napierkowskiego 25, Solska, 4465—1

KROJU szycia modelowania pasowania, haftu, wyzna szybko, gwarantuję zdaną szkoła „Józefiny” mistrzyni szycia nagrodzonej medalami. Dla przyjeżdżających stacja za pensjonem. Ceny niższe. Kończące cym patenty. Firma egzystuje od 1891 r. Piotrkowska 165 4461—1

Kupno

Kupuję i sprzedaję różne meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia. Plac najwyższe ceny. Gdańska (Długa) Nr 44 dojazd tramw. 6 8, 4457—9

Sprzedaj.

Dom marowany z ogrodem owocowym sprzedam za zł, 6,000 Zgierz-Przybył, Andrzeja 1, Lewandowski, 4460—8

Sprzedam karatkę powóz rolniczą dużą i małą rolniczą. Radwańska 10, 4462—5

Drukarnia Akcydensowa

„ROZWOJ”

Kódz, Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres drukarstwa, jak to: blankiety, rachunki, koperty i nakłady tygodników. Ceny bardzo przystępne. Dla prenumeratorów 15 proc. ustępstwa

Skóra, kopyta z Warszawy przy widelcu, przybory szewskie. Sprzedaj. Sienkiewicza Nr. 25, 4419—4

Sprzedam pół domu o 4 mieszkanach, 2 wolne. Wysockiego 24, m. 1. Chojny 4434—3

Tanio na wypłatę obuwie ul. Piotrkowska 37, w podwórzu, III wejście 4438—6

Przebieżną męską trykoty, krawaty, skarpetki, rękawiczki, gietry, pończochy, reformy, szale, parasole, poleca Sklep galanterji Marji Czempik, ul. Główna 17, 4438—3

Główna Arnolda Ebigera na dogodnych warunkach poleca reprezentant Chodkowski Sienkiewicza 231 4394—4

Sklep kolonjalno-spożywczy w centrum miasta do sprzedania przy ul. Gdańskiej 64, 4440—2

Sprzedam bryskę na gumach, resorke, rolwagę i wóz lekki używany Konstantynowska 56, 4436—4

Dom marowany 3 piętr. o 36 mieszkańach z dużym placem blisko przystanku tramwajowego do sprzedania za 35 000 zł. Wiad. Przędzalniana № 15 sklep, 4437—2

Sa meble do sprzedania do stółowych pokoi i sypialnych ceny niższe. Brzezińska Nr. 65, P. Walencikiewicz, 4450—4

Sprzedam łóżka z matercami umywalnie z lustrem, szafę, lustro, otomanę tanio. Rzgowska 31. Dozorca wskeże, 4449—2

Trempo, szafę, stół, krzesła, otomanę, maszynę krenens kuchenny sprzedam tanio. Główna 55, m. 48 olicyna prawa, 4466—1

Sprzedam tanio szafę, biurko, stół i 6 krzesel. Kracza 4, m. 18, 4455—1

Posady i prace.

zaoferować.

Potrzebna maturzystka maturzysta do apteki łódzkiej. Opłs zyciorystu, stanowiska rodziców do „Rozwoju” sub „aptek”. 4442—2

Poszukiwane bezdzietne małżeństwo na portjera i do sprzątnia pokoi, pierwszeństwo mają którzy na podobnej posadzie już byli, Oferty składać pod bezdzietni w redakcji niniejszego piama, 4445—2

poszukuje się dziewcząt wykwalitykowanych do maszyn gilzowych i pudełek oraz dziewcząt niewykwalifikowanych do fabryki gilz „Eristoi” Zachodnia 66 4456—1

potrzebna prasowaczka do pralni. Ul. Grabowa 23, 4433—5

Potrzebny terminator wiadomości 6-go Sierpnia 19 Zasad slusarski, 4460—1

Potrzebny chłopiec do terminu na Sienkiewicza 30, M. uła, 4458—1

Lokale i mieszkania.

Pokój umeblowany z niekropującym wejściem poszukiwany w okolicy Andrzeja i Kościuszki. Oferty pod „Pokój” w administracji „Rozwoju” 4458—5

Przyjmę dwóch panów skromnych wymagań do wspólnego pokoju. Wiadomość Kopernika 27 m. 23, 4455—1

Lokal z węgłem do oastąpienia wiad. Główna 42 u Goldberga, 4448—5

Piekarnia do wydzierżawienia od zaraz. Wiad. na miejscu, Chojny ul. Pryncypala 30, 4459—2

3—4 pokojowe mieszkanie w śródmieściu, poszukiwane. Pośrednicy niewykuzeni. Zgłoszenia Kilińskiego 132 m. 2, tel, 49 85, 4457—1

Przyjmę panów na mieszkanie. Od 15 lub 1-go, ul. Gdańska 19 m. 7, 4452—1

Przyjmę na mieszkanie 2 panów ul. 18 Strz. Kan. Nr. 33, Orłowska, 4463—1

stancja dla uczni z utrzymaniem, Nawrot 42 m. II piętro front, 4459—2

Różne.

Obiady gospodarskie: Grodzicka, Wólczajska 167 prawa ci cyna parter, 4464—1

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; zwyczajne 7 gr., wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wyraz; duże litery 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 10 lamów. Akcydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-j w., po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa, w Warszawie Bracka 5 (Inf. Prasowa Polska), w Krakowie Rynek A.—B. (Księgarnia Krzyżanowski), w Kowlu Sadowa 4 (Wołyńska Agencja Prasowa). Adres w poradniku dziennie 150; miesięcznie — 30 zł. Artykuły specjalne 60 gr. milimetr.